

Zakon o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (ZZUOOP)

Državni zbor je 15.10.2020 sprejel Zakon o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (ZZUOOP). Zakon je bil v Uradnem listu objavljen dne 23.10.2020, veljati pa je začel naslednji dan po objavi torej, 24.10.2020.

Zakon ureja več ukrepov, najpomembnejši za gospodarstvo, ki veljajo tudi za odvetnike in odvetniške družbe, so povzeti v spodnji predstavitvi:

1. Povračilo nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo

Obseg ukrepa

- gre za delno povračilo nadomestila plače, ki ga delodajalec izplača delavcem na začasnem čakanju na delo, ker začasno zaradi posledic epidemije ne more zagotavljati dela, kot smo ga poznali že po sedanjih interventnih zakonih
- ukrep se uporablja od 1.10.2020

Upravičeni delodajalec

Pravico do ukrepa lahko uveljavlja vsak delodajalec v RS, ki delavcem začasno ne more zagotavljati dela zaradi posledic epidemije, razen:

- neposredni ali posredni uporabnik proračuna RS oz. proračuna občine, katerega delež prihodkov iz javnih virov je bil v letu 2019 višji od 70 %
- če ne izpolnjuje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavnih obveznosti, ki jih pobira davčni organ, **če ima neplačane zapadle obveznosti na dan vložitve vloge**. Šteje se, da delodajalec ne izpolnjuje obveznosti tudi, če **na dan oddaje vloge ni imel predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih 5 let** do dne oddaje vloge
- če je nad njim **uveden postopek stečaja ali če se nahaja v likvidacijskem postopku**

Delodajalci pa morajo izpolnjevati tudi **pogoj upada prihodkov**, in sicer:

- upad prihodkov v letu 2020 za **več kot 20 %** glede na leto 2019
- če **niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020**: so do ukrepa upravičeni tudi tisti delodajalci, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki leta 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 20 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019
- če **v letu 2019 niso poslovali**: so do ukrepa upravičeni tudi tisti delodajalci, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 20 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 12. marca 2020

Prihodki so čisti prihodki od prodaje, ugotovljeni po pravilih o računovodstvu ter nadomestila iz zavarovanja za starševsko varstvo.

Do ukrepa so upravičeni tudi delodajalci, ki ima **status humanitarne ali invalidske organizacije**, tudi če **ne dosegajo pogoja upada prihodkov**.

Časovna omejitev

Delodajalec lahko posameznega delavca napoti na začasno čakanje najdlje do **31.12.2020**. Vlada RS pa lahko ukrep s sklepom **podaljša** največ za obdobje **6 mesecev**, vendar **ne dlje kot do 30.6.2021** (ni nujno, da je podaljšanje nepretrgano).

Napotitev na začasno čakanje na delo in višina nadomestila

Delodajalec mora delavca **pisno napotiti** na začasno čakanje na delo. V pisnem napotilu določi:

- čas začasnega čakanja na delo
- možnost in način poziva delavcu, da se predčasno vrne na delo
- višino nadomestila plače

Delavec ima v času, ko je napoten na začasno čakanje na delo, pravico do nadomestila plače v **višini 80 % osnove** za nadomestilo, v skladu s 137. in 138. členom Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1). Nadomestilo **ne sme biti nižje od minimalne plače** v RS.

Pravice in obveznosti delavcev

- delavec ohrani vse pravice in obveznosti iz delovnega razmerja, razen tistih, ki so izrecno drugače urejene
- ima **dolžnost**, da se **na zahtevo delodajalca vrne na delo do 7 delovnih dni v tekočem mesecu**, o čemer mora delodajalec predhodno obvestiti Zavod RS za zaposlovanje
- če v času začasnega čakanja na delo, v soglasju z delodajalcem, izrabi pravico do letnega dopusta, ima za čas izrabe pravico do polnega nadomestila (100%)
- v času odrejenega čakanja na delo, se lahko prijavi v evidenco iskalcev zaposlitve in se vključi v ukrepe, ki se zagotavljajo prijavljenim iskalcem zaposlitve
- v času dela s polnim delovnim časom ni zavezan izvajati aktivnosti iz ukrepov APZ

Delavci s pravicami iz socialnih zavarovanj

- če je delavec ob napotitvi na začasno čakanje na delo ali med trajanjem, upravičen do odsotnosti z dela, na podlagi posebnih predpisov **ali druge upravičene odsotnosti, se nadomestilo plače v tem času ne izplačuje**
- če je delavec ob napotitvi na začasno čakanje na delo ali med trajanjem, upravičen do dela s krajšim delovnim časom, v skladu s posebnimi predpisi, se nadomestilo plače v tem času **izplačuje v sorazmernem delu**

Obveznosti delodajalca

- delavcem, ki so napoteni na začasno čakanje na delo, **mora izplačevati nadomestilo plače**
- v obdobju prejemanja subvencije **ne sme odrejati nadurnega dela ali začasno prerazporediti delovnega časa**, če to delo **lahko opravi z delavci** na začasnem čakanju na delo
- če delavca pozove, da se vrne na delo, o tem **predhodno obvesti** Zavod RS za zaposlovanje
- v času prejemanja nadomestila plače, **ne sme začeti postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga delavcem, ki jih je napotil na začasno čakanje na delo ali odpovedati pogodbe večjemu številu delavcev iz poslovnih razlogov**, razen če je bil program razreševanja presežnih delavcev sprejet že pred 13.3.2020 in delodajalec za te delavce ni uveljavil subvencije po interventnih zakonih

Vračanje sredstev

Delodajalec mora **v celoti vrniti vsa prejeta sredstva**, če:

- ne izpolnjuje pogoja upada dohodkov
- delavcem, ki so napoteni na začasno čakanje na delo, ne izplačuje nadomestila plače
- v obdobju prejemanja subvencije odreja nadurno delo ali začasno prerazporedi delovni čas, kljub temu, da to delo lahko opravi z delavci na začasnem čakanju na delo
- delavca pozove, da se vrne na delo, pa o tem predhodno ne obvesti Zavod RS za zaposlovanje
- če v obdobju prejemanja sredstev ali v obdobju po prenehanju prejemanja sredstev, ki je enako obdobju prejemanja sredstev, začne postopek likvidacije po ZGD

Višina delnega povračila izplačanega nadomestila plače

Višina delnega povračila nadomestila plače **znaša 80 %** nadomestila plače (80 % od izplačanih 80% bruto I) in je **navzgor omejena** z višino najvišjega zneska denarnega nadomestila za brezposelnost (**892,50 EUR**).

Delodajalcu pripada povračilo nadomestila plače za dejansko mesečno oziroma tedensko obveznost, za prazničen in drug dela prost dan, določen z zakonom, če bi **delavec na ta dan dejansko delal**.

Delodajalec, ki je neposredni ali posredni uporabnik proračuna RS oz. proračuna občine, katerega delež prihodkov iz javnih virov je bil v letu 2019 nižji od 70 %, lahko uveljavlja povračilo nadomestila plače le v višini deleža, ki je enak deležu njegovih prihodkov iz nejavnih virov.

Postopek uveljavljanja povračila nadomestila plače in izplačilo

Delodajalec uveljavi pravico do povračila izplačanih nadomestil plače z **vlogo**, ki jo vloži v **elektronski** obliki pri **Zavodu RS za zaposlovanje** v roku **8 dni od napotitve delavca na začasno čakanje na delo**, vendar najpozneje do 15.12.2020.

V primeru, da je delodajalec napotil delavce na začasno čakanje na delo že pred uveljavitvijo tega zakona, **za obdobje od 1.10.2020** dalje, lahko vloži vlogo **v 8 dneh od uveljavitve tega zakona**, če izpolnjuje vse pogoje za uveljavitev pravice.

Vlogi priloži:

- **oceno upada prihodkov**, za pravilnost katere kazensko in materialno odgovarja
- **dokazila o napotitvi delavcev** na začasno čakanje na delo iz poslovnega razloga (odredba/sklep)

Zavod o vlogi odloči v **15 dneh** od prejema vloge s **SKLEPOM**.

Delno povračilo nadomestila plače se izplačuje **mesečno**, in sicer **deseti dan meseca**, ki sledi mesecu izplačila nadomestila plače.

Kombinacija ukrepov

Subvencija se lahko kombinira tudi z drugimi ukrepi za podporo ohranjanju delovnih mest (npr. subvencioniranje skrajšanega delovnega časa), če kombinirana podpora ne povzroči prekomernega nadomestila za stroške plač posameznega delavca.

Kazenske določbe

Z globo od 3.000 do 20.000 EUR se kaznuje delodajalec, ki:

- izplača nadomestila plače v nasprotju z zakonom
- v času prejemanja nadomestil plače odredi delavcem nadurno delo ali začasno prerazporedi delovni čas
- ne obvešča zavoda v primeru, da delavca pozove, da se vrne na delo
- ne omogoči administrativnega in finančnega nadzora

Manjši delodajalec (zaposluje 10 ali manj delavcev) se kaznuje z globo od 1.500 do 8.000 EUR, **odgovorna oseba** pa z globo od 450 do 2.000 EUR. Z globo od 450 do 1.200 EUR se kaznuje **delodajalec posameznik**.

2. Nadomestilo plač delavcem zaradi odrejene karantene ali nezmožnosti opravljanja dela zaradi višje sile zaradi obveznosti varstva otrok

Obseg ukrepa

- gre za povračilo izplačanih nadomestil plač delavcem, ki zaradi odrejene karantene ne morejo opravljati dela, če delodajalec zanje ne more organizirati dela na domu
- prav tako se ureja povračilo nadomestila plač delavcem (enemu od staršev ali osebi, ki neguje ali varuje otroka na podlagi veljavnega izvršilnega naslova ali skrbniku, ki svojega varovanca dejansko neguje in varuje), ki ne morejo opravljati dela zaradi višje sile, ki je posledica varstva otrok zaradi odrejene karantene ali druge zunanje objektivne okoliščine nezmožnosti obiskovanja vrtca, šole ali socialno varstvene storitve vodenja in varstva ter zaposlitve pod posebnimi pogoji, ki ni v institucionalnem varstvu

V okvir obveznosti varstva zaradi višje sile, se šteje:

- otroke do vključno 5. razredna osnovne šole,
- otroke v prilagojenih in posebnih programih v osnovnih šolah s prilagojenim programom in v zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami ter
- otroke, ki imajo v odločbi o usmeritvi določeno pomoč spremljevalca.

Upravičenci

Karantena: pravico do povračila izplačanih nadomestil plače delavca, ki zaradi odrejene karantene ne more opravljati dela, lahko uveljavlja delodajalec, če **IZJAVI, da ne more organizirati dela na domu** za delavce, ki jim je bila odrejena karantena.

Višja sila: delodajalec lahko uveljavlja pravico do povračila izplačanih nadomestil plače delavca, ki ne more opravljati dela zaradi višje sile, ki je posledica obveznosti varstva otroka.

Časovna omejitev

Karantena: nadomestilo prejema delavec za obdobje, za katero je bila odrejena karantena (v skladu z odločbo o karanteni) – **od 1.10.2020**

Na podlagi vloge, ki je vložena po ZIUPDV (PKP4), je delodajalec upravičen do povračila izplačanih nadomestil plače tudi za obdobje od 1.10.2020 dalje, če obdobje odrejene karantene delavca traja po tem datumu.

Višja sila: nadomestilo prejema delavec za obdobje, za katero je bila otroku odrejena karantena oziroma dokler so podane okoliščine višje sile, ki opravičujejo delavčevo odsotnost – **od 1.9.2020 vendar za oba ukrepa najdlje do 31.12.2020**. Vlada RS pa lahko ukrepa s sklepom **podaljša** največ za obdobje **6 mesecev**.

Višina nadomestila za karanteno

Višina nadomestila je **odvisna od razloga za karanteno**, ki mora biti razviden iz odločbe o karanteni, in sicer:

- **če se delavec odpravi v državo, ki je na zelenem ali oranžnem seznamu** in mu je ob prehodu meje v RS odrejena karantena, delodajalec pa ne more organizirati dela na domu: pravica do nadomestila za primer nezmožnosti zagotavljanja dela iz poslovnega razloga (80

% osnove za nadomestilo, določene v skladu s 7. odstavkom 137. člena Zakona o delovnih razmerjih)

- **če je bila delavcu odrejena karantena zaradi stika z okuženo osebo**, delodajalec pa mu ne more organizirati dela na domu, **pri čemer do stika ni prišlo med opravljanjem dela za delodajalca**: pravica do nadomestila za primer nezmožnosti zagotavljanja dela iz poslovnega razloga (80 % osnove za nadomestilo, določene v skladu s 7. odstavkom 137. člena Zakona o delovnih razmerjih)
- **če je bila delavcu odrejena karantena zaradi stika z okuženo osebo v okviru opravljanja dela za delodajalca**, delodajalec pa mu ne more organizirati dela na domu: pravica do nadomestila plače kot če bi delal (100 % osnove za nadomestilo)

Delavec, ki mu je bila odrejena karantena **zaradi odhoda v državo, ki je na rdečem seznamu, ni upravičen do nadomestila plače v času odrejene karantene**, razen v primeru odhoda zaradi naslednjih osebnih okoliščin:

- smrti zakonca ali zunajzakonskega partnerja ali smrti otroka, posvojenca ali otroka zakonca ali zunajzakonskega partnerja
- smrti staršev (oče, mati, zakonec ali zunajzakonski partner starša, posvojitelj)
- rojstvo otroka
- vabilo na sodišče

V naštetih upravičenih primerih, mu pripada pravica do nadomestila plače **za primer višje sile** (50 % plačila, do katerega bi bil sicer upravičen, vendar ne manj kot 70 % minimalne plače). Delavec mora delodajalcu najpozneje **en dan pred odhodom predložiti pisno izjavo**, iz katere izhaja, da odhaja v državo na rdečem seznamu zaradi predhodno naštetih osebnih okoliščin.

Višina nadomestila v primeru višje sile

Delavec ima v času, ko ne more opravljati dela zaradi višje sile kot obveznosti varstva otroka, pravico do nadomestila plače za primer nezmožnosti zagotavljanja dela iz poslovnega razloga (v **višini 80 % osnove** za nadomestilo, v skladu s 137. in 138. členom Zakona o delovnih razmerjih).

Obveznosti delavcev

- če **odhaja v državo na rdečem seznamu zaradi zgoraj naštetih osebnih okoliščin**, mora 1 dan pred odhodom delodajalcu predložiti **pisno izjavo**
- v **24 urah** od odreditve karantene mora **obvestiti delodajalca**, da mu je bila odrejena karantena in o razlogih, iz katerih mu je bila odrejena karantena
- v **3 delovnih dneh** od prejema odločbe o odreditvi karantene, mora le to **posredovati** delodajalcu
- v **3 delovnih dneh od nastanka višje sile**, obvestiti delodajalca o vseh okoliščinah, ki vplivajo na nastanek višje sile

Delavci s pravicami iz socialnih zavarovanj

- če je delavec ob odrejeni karanteni ali med njenim trajanjem, upravičen do odsotnosti z dela, na podlagi posebnih predpisov ali druge upravičene odsotnosti, se **nadomestilo plače v tem času ne izplačuje**
- če je delavec ob odrejeni karanteni ali med njenim trajanjem, upravičen do dela s krajšim delovnim časom, v skladu s posebnimi predpisi, se nadomestilo plače v tem času **izplačuje v sorazmernem delu**

Obveznosti delodajalca

- v obdobju prejemanja povračil izplačanih nadomestil plače, mora delavcem izplačevati neto nadomestila plače in poravnati prispevke za obvezna socialna zavarovanja

Vračanje sredstev

Delodajalec mora **v celoti vrniti vsa prejeta sredstva**, če krši zgoraj navedeno obveznost (izplačevanje neto nadomestila in poravnava prispevkov).

Višina subvencije in izplačevanje

Izplačana nadomestila plač delavcev, ki zaradi odrejene karantene ali višje sile ne morejo opravljati dela, se povrnejo **v celoti** (bruto I). Zavod delodajalcu ne poravnava obračunanih nadomestil plače, če jih ta ni izplačal delavcem, ki so bili do njih upravičeni.

Izplačila so **mesečna**, na **zadnji dan meseca**, ki sledi mesecu izplačila nadomestila plače.

Delodajalcu pripada nadomestilo za dejansko mesečno oz. tedensko obveznost, za praznične in druge dela proste dni, določene z zakonom.

Postopek uveljavljanja subvencije

Delodajalcu se dodeli subvencija na podlagi **vloge**, ki jo vloži v **elektronski obliki** pri **Zavodu RS za zaposlovanje** v roku **8 dni** od uveljavitve zakona (če uveljavlja pravico za čas pred uveljavitvijo zakona) oz. v roku **8 dni** od pričetka odsotnosti delavca.

Vlogo je v zgoraj navedenem roku za vse primere odrejene karantene, ko je odločba izdana do 31.12.2020, mogoče vložiti do 31.12.2020.

V primeru karantene vlogi priloži:

- **kopijo odločbe o odreditvi karantene** ministra, pristojnega za zdravje ali od njega pooblaščen osebe
- **izjavo**, iz katere izhaja, da za delavca **ni mogoče organizirati dela na domu**
- v primeru odreditve karantene zaradi odhoda v državo, ki je na rdečem seznamu, iz upravičenih osebnih okoliščin: **izjavo delavca o obstoju osebnih okoliščin**

V primeru višje sile vlogi priloži:

- **izjavo delavca** o obstoju okoliščin, ki vplivajo na nastanek višje sile

O vlogi se odloči po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Na podlagi odločbe o priznanju pravice, se sklene **pogodba o povračilu izplačanih nadomestil plače**.

Kazenske določbe

Z globo od 3.000 do 20.000 EUR se kaznuje delodajalec, ki:

- izplača nadomestila v skladu z določbami zakona
- ne omogoči administrativnega in finančnega nadzora Zavoda RS za zaposlovanje

Manjši delodajalec (zaposluje 10 ali manj delavcev) se kaznuje z globo od 1.500 do 8.000 EUR, **odgovorna oseba** pa z globo od 450 do 2.000 EUR. Z globo od 450 do 1.200 EUR se kaznuje **delodajalec posameznik**.

3. Izredna pomoč v obliki mesečnega temeljnega dohodka

Upravičenec

Oseba, ki je bila registrirana za opravljanje dejavnosti **najmanj od 1.9.2020 do uveljavitve tega zakona** in dejavnosti zaradi posledic epidemije COVID-19 ne more opravljati ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu tudi po zaključku epidemije COVID-19, in sicer:

- samozaposleni, ki je na dan uveljavitve zakona v obvezno zavarovanje vključen na podlagi 15. člena ZPIZ-2
- družbenik ali delničar gospodarske družbe oz. ustanovitelj zadruga ali zavoda, ki je poslovodna oseba in je nad na uveljavitve zakona zavarovan na podlagi 16. člena ZPIZ-2 in

Če upravičenec v zavarovanje za posamezni mesec ni vključen v celotnem mesecu ali za polni zavarovalni čas, je upravičen **do sorazmernega dela izredne pomoči**, glede na delež vključitve v zavarovanje za posamezni mesec oz. do polnega zavarovalnega časa.

Sorazmernost ne velja za upravičence, ki so do polnega zavarovalnega časa vključeni na podlagi 2. odstavka 19. člena ZPIZ-2 (starši, upravičenci do starševskega dodatka), razen če v posameznem mesecu niso vključeni v zavarovanje po zgoraj navedenih podlagah za celotni mesec.

Do izplačila **ni upravičena oseba**, ki ne plačuje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti, ki jih pobira davčni organ, če ima **na dan vložitve vloge** za mesečni temeljni dohodek **neplačane zapadle davčne obveznosti**.

Časovna omejitev

Ukrep traja **od 1.10.2020 do 31.12.2020** in se lahko s sklepom Vlade **podaljša še za obdobje največ 6 mesecev**.

Višina mesečnega temeljnega dohodka

Višina za mesece oktober, november in december 2020 znaša **1.100 EUR mesečno**.

Izredna pomoč se v primeru, da je upravičenec vložil tudi vlogo za karanteno/višjo silo za posamezni mesec, **zmanjša za višino izplačanega delno povrnjenega izgubljenega dohodka** zaradi karantene oz. višje sile.

V primeru podaljšanja, se izplača mesečni temeljni dohodek tudi za obdobje podaljšanja.

Postopek za pridobitev pomoči

Upravičenec mora preko informacijskega sistema FURS (e-Davki) predložiti **izjavo**, s katero potrdi, da gre za upravičeno osebo in da zaradi epidemije COVID-19 ne more opravljati svoje dejavnosti ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu. Izjava upravičenca je informacija javnega značaja.

Upravičenec poda izjavo na podlagi lastne ocene poslovanja. Šteje se, da upravičenec ne more opravljati dejavnosti oz. jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu, če je izpolnjen **pogoj upada prihodkov**, in sicer:

- upad prihodkov v letu 2020 za **več kot 20 %** glede na leto 2019
- če **ni posloval v celotnem letu 2019 oziroma 2020**; je do pomoči upravičeni tudi tisti upravičenec, ki se mu bodo povprečni mesečni prihodki leta 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 20 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019

- če v letu 2019 ni posloval: je do ukrepa upravičeni tudi tisti upravičenec, ki se mu bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 20 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 31. avgusta 2020

Prihodki za upravičenca, ki ugotavlja prihodke po pravilih o računovodstvu, so čisti prihodki od prodaje, ugotovljeni po pravilih o računovodstvu ter nadomestila iz zavarovanja za starševsko varstvo.

Nakazila mesečnega temeljnega dohodka

Upravičenec lahko vloži izjavo tudi za več mesecev skupaj. V tem primeru se mu nakaže seštevek mesečnih temeljnih dohodkov. Če vloži izjavo:

- od 1.10. do 31.10.2020 za mesec oktober, nakaže FURS mesečni temeljni dohodek **10.11.2020**
- od 1.11. do 30.11.2020 za mesec november ali za mesec oktober in november skupaj, nakaže FURS mesečni temeljni dohodek **do 10.12.2020**
- od 1.12. do 31.12.2020 za mesec december ali za dva oz. vse tri mesece skupaj, nakaže FURS mesečni temeljni dohodek **najpozneje do 10.1.2021**

Skrajni rok za vložitev izjave je 31.12.2020 (v primeru podaljšanja pa v sklepu določen rok).

Vračanje sredstev

Upravičenec mora **v celoti vrniti vsa prejeta sredstva**, če ne izpolnjuje pogoja upada dohodkov. Ob takšni ugotovitvi o tem obvesti FURS, najkasneje do roka za predložitev obračuna od dohodkov pravnih oseb za leto 2020 oz. za obdobje, ki vključuje podatke za obdobje drugega polletja 2020 oz. do roka za predložitev obračuna davka od dohodkov iz dejavnosti za leto 2020, in vrne sredstva v roku 30 dni od vročitve odločbe. **Po preteku roka se mu obračunajo zakonske zamudne obresti.**

V primeru, da je od uveljavitve zakona prišlo do izplačila dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačil nagrad poslovodstvu oz. dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu, izplačanih v letu 2020 ali za leto 2020, mora upravičenec o tem seznaniti FURS. Sredstva **vrne po prejemu odločbe, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi**, ki tečejo od dneva uveljavitve pravic po zakonu do dneva vračila.

Če upravičenec vrne izredno pomoč in je **za isto obdobje izpolnjeval pogoje za delno povrnjeni izgubljeni dohodek zaradi karantene ali višje sile**, lahko **v 30 dneh od vračila** mesečnega temeljnega dohodka vloži **vlogo preko informacijskega sistema FURS**. FURS izplača delno izgubljeni dohodek **v 15 dneh od prejema vloge**.

4. Delno povračilo izgubljenega dohodka za samozaposlene in družbenike za čas trajanja karantene ali višje sile zaradi varstva otrok

Upravičenec

Oseba, ki zaradi odrejene karantene na domu ali nezmožnosti opravljanja dela zaradi višje sile zaradi obveznosti varstva otroka zaradi odrejene karantene ali druge zunanje objektivne okoliščine nezmožnosti obiskovanja vrtca ali šole, **ne more opravljati dejavnosti in organizirati opravljanja dejavnosti na domu**, in sicer:

- samozaposleni, ki je na dan uveljavitve zakona v obvezno zavarovanje vključen na podlagi 15. člena ZPIZ-2
- družbenik ali delničar gospodarske družbe oz. ustanovitelj zadruga ali zavoda, ki je poslovodna oseba in je nad na uveljavitve zakona zavarovan na podlagi 16. člena ZPIZ-2 in

V okvir obveznosti varstva zaradi višje sile, se šteje:

- otroke do vključno 5. razredna osnovne šole,
- otroke v prilagojenih in posebnih programih v osnovnih šolah s prilagojenim programom in v zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami ter
- otroke, ki imajo v odločbi o usmeritvi določeno pomoč spremljevalca.

Pogoji za delno povračilo

Izgubljeni dohodek se delno povrne le v naslednjih primerih:

- če se upravičenec odpravi v državo na **zelenem ali oranžnem seznamu** v času njegovega odhoda iz RS in mu je ob prehodu meje pri povratku v RS bila odrejena karantena, ker je bila država uvrščena na rdeči seznam
- če je bila upravičencu odrejena karantena zaradi **stika z okuženo osebo**
- če upravičenec ni zmožen opravljati dela zaradi **višje sile zaradi obveznosti varstva otroka** zaradi odrejene karantene ali druge zunanje objektivne okoliščine nezmožnosti obiskovanja vrtca ali šole

Če je oseba **upravičena do izredne pomoči v obliki mesečnega temeljnega dohodka, za isto obdobje ni upravičena do povrnitve izgubljenega dohodka** zaradi karantene oz. višje sile.

Časovna omejitev

Ukrep traja **od 1.9.2020 do 31.12.2020** in se lahko s sklepom Vlade **podaljša še za obdobje največ 6 mesecev**.

Višina delno povrnjenega izgubljenega dohodka

Višina znaša **250 EUR** za vsako odrejeno karanteno ali za časa, ko upravičenec ni zmožen opravljanja dela zaradi višje sile, povezane z varstvom otroka, vendar ne več kot **250 EUR za 10 dni, 500 EUR za 20 dni in 750 EUR v enem mesecu**.

Postopek

Upravičenec mora preko informacijskega sistema FURS (e-Davki) predložiti **vlogo v roku 30 dni od vročitve** odločbe o karanteni oz. pridobitve drugega ustreznega dokazila, da je nastopila druga zunanja objektivna okoliščina nezmožnosti obiskovanja vrtca ali šole, vendar **najkasneje do 31.12.2020**.

FURS za izvajanje nalog uporabi in obdeluje podatke iz izdanih odločb o odrejani karanteni iz zbirk osebnih podatkov Ministrstva za zdravje. Vlogi za povračilo iz razloga **višje sile**, povezane z varstvom, je potrebno **priložiti ustrezno dokazilo** o nastanku in trajanju druge zunanje objektivne okoliščine.

Nakazila delno izgubljenega dohodka

Upravičenec lahko vloži vlogo tudi za več mesecev skupaj. V tem primeru se mu nakaže seštevek delno izgubljenih dohodkov. **Pri tem mora paziti na zgoraj določen 30 dnevni rok**. Če vloži vlogo:

- od 1.10. do 31.10.2020 nakaže FURS delno izgubljeni dohodek **11.2020**
- od 1.11. do 30.11.2020 za mesec november ali za mesec oktober in november skupaj, nakaže FURS delno izgubljeni dohodek **do 10.12.2020**

- od 1.12. do 31.12.2020 za mesec december ali za dva oz. vse tri mesece skupaj, nakaže FURS delno izgubljeni dohodek **najpozneje do 10.1.2021**

Skrjni rok za vložitev vloge je 31.12.2020 – paziti na 30 dnevni rok (v primeru podaljšanja pa v sklepu določen rok – do 10. dne v mesecu za vloge, prejete v preteklem mesecu).

Če sta bila upravičencu za isti čas izplačana izredna pomoč v obliki mesečnega temeljnega dohodka in delno povrnjeni izgubljeni dohodek iz razloga karantene oz. višje sile, je **upravičenec dolžan vrniti delno povrnjen izgubljen dohodek** iz razloga karantene oz. višje sile.

5. Odsotnost z dela zaradi bolezni

Delavec je lahko v obdobju **do 31.12.2020** odsoten z dela zaradi bolezni, brez potrtila o upravičeni zadržanosti od dela, **do 3 zaporedne delovne dni v kosu**, in sicer **največ enkrat** v posameznem koledarskem letu. Ukrep se lahko s sklepom Vlade **podaljša še največ za 6 mesecev**.

Nadomestilo se **refundira** iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja. ZZZS povrne delodajalcu izplačano nadomestilo v 60 dneh po predložitvi zahteve po povračilu. Zahtevo se vložijo v elektronski obliki pri ZZZS, najpozneje 3 mesece po preteku ukrepa. Postopek vlaganja zahteve podrobneje določijo ZZZS.

Delavec o odsotnosti pisno ali elektronsko obvesti delodajalca prvi dan odsotnosti. Delavec v času odsotnosti ne sme opravljati pridobitne dejavnosti ali odpotovati izven kraja svojega bivanja, saj mu v tem primeru nadomestilo ne pripada.

Če izbrani osebni zdravnik pri delavcu ugotovi, da je ta tudi po preteku obdobja kratkotrajne odsotnosti zaradi bolezni še nadalje neprekinjeno začasno odsoten z dela zaradi bolezni ali poškodbe, se šteje, da v tem primeru pravica do enkratne kratkotrajne odsotnosti zaradi bolezni ni izkoriščena. Glede povračila nadomestila plače se uporabijo določbe ZDR-1 in ZZVZZ (do 30 delovnih dni v breme delodajalca od prvega dne dalje).

Šteje se, da je pravica do enkratne kratkotrajne odsotnosti zaradi bolezni izkoriščena tudi, kadar je koriščena manj kot tri zaporedne delovne dni (npr. delavec je odsoten en dan ali dva zaporedna dneva).

6. Davčna obravnava testiranj delavcev na SARS-CoV-2

Plačila delodajalca za testiranje delavcev na SARS-CoV-2, na katera jih napoti delodajalec, se **ne štejejo za boniteto**. Ukrep velja **do 30.6.2021** in se lahko **podaljša še za 6 mesecev**.

7. Podaljšanje ukrepa delnega subvencioniranja skrajšanja polnega delovnega časa

Vlada lahko ukrep delnega subvencioniranja skrajšanja polnega delovnega časa s sklepom podaljša največ **za obdobje 6 mesecev**, vendar **ne dlje kot do 30.6.2021**.